

Ключевые слова: организационно-правовая форма, хозяйственные общества, юридическое лицо, экономические отношения, социально-экономический уклад.

LEGAL ORGANIZATIONAL FORMS OF BUSINESS ENTITIES IN THE CONTEXT OF DEVELOPMENT OF ECONOMIC RELATIONS

Kochergina K. A.

This article, using the methodology of the system and structural approach, re-searches the history of origination of legal organizational forms of business entities, stemming from historical development of economic relations and a framework of specific socio-economic patterns.

Key words: legal organizational form, business entities, legal entity, economic relations, socio-economic pattern.

УДК 346.544.4:341.241.8

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ ТА РАМКАХ СВІТОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ТОРГІВЛІ

М. М. Кузьміна, асистент

Національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого

Досліджено основні тенденції забезпечення якості продукції в рамках ЄС та СОТ, що у подальшому допоможе визначити шляхи реформування системи забезпечення якості та законодавства у цій сфері в Україні з метою гармонізації з міжнародними стандартами.

Ключові слова: *якість продукції, забезпечення якості продукції в Європейському Союзі.*

Актуальність проблеми. Україна набула членства у Світовій організації торгівлі (СОТ), а також прагне інтеграції до Європейського Союзу (ЄС). Невід'ємною умовою цих процесів є зміни до законодавства. В умовах розширення міжнародної торгівлі особливу увагу має бути приділено питанням забезпечення якості продукції.

Формулювання цілей. Метою статті є аналіз основних тенденцій забезпечення якості продукції в ЄС та рамках СОТ для ефективного впровадження

відповідних положень у законодавство України у сфері якості та реформування системи забезпечення якості.

Виклад основного матеріалу. Розглянемо основні сучасні тенденції забезпечення якості продукції в рамках ЄС та СОТ.

1. Гармонізація законодавства у сфері якості продукції країн — членів СОТ та ЄС обмежується суттєвими вимогами безпеки, дотримання яких дозволяє вільний рух продукції на ринку.

Мінімальні вимоги до якості встановлюються у спеціальних актах — директивах чи технічних регламентах. Згідно з Додатком 1 «Терміни та їх визначення для мети цієї Угоди» (невід’ємна частина Угоди про технічні бар’єри) [1] технічний регламент — документ обов’язкового характеру, в якому встановлюються характеристики товару чи пов’язані з ним процеси та методи виробництва, передусім вимоги до експлуатаційних характеристик товару (монтаж, технічне обслуговування тощо), а не конструктивних чи описових. Він також може містити обов’язкові адміністративні положення, вимоги до термінології, позначень, пакування, маркування чи етикетування, якщо вони застосовуються до певного товару, процесу, виробництва.

Члени СОТ забезпечують швидку публікацію технічних регламентів для ознайомлення всіх зацікавлених осіб та передбачають розумний проміжок часу від публікації до набрання чинності. Технічні регламенти жодного члена СОТ не повинні створювати зайвих перепон у міжнародній торгівлі. Законними вважаються обмеження щодо вимог національної безпеки, запобігання шахрайським діям, захисту життя та здоров’я людини, тварин, рослин, охорони довкілля.

На рівні ЄС у рамках Нового та Глобального підходів розроблено понад 25 директив (технічних регламентів) з метою забезпечення вільного руху товарів, гарантування їх якості та високого рівня захисту публічних інтересів щодо охорони здоров’я, довкілля, безпеки, захисту споживачів. Директиви охоплюють такі галузі: іграшки; машини, механізми; обладнання, що працює під пресом; медичне обладнання; електричне та електронне обладнання; інформаційні та телекомунікаційні вироби; повітряний транспорт; залізничний транспорт; морське обладнання; судна; метрологія; вибухові та піротехнічні речовини; пакувальні матеріали та відходи.

Структура нових директив відрізняється від старих (діяли до 1985 р.). Нові мають правову та технічну частину. Правова складається з необхідної для певного виду продукції процедури оцінювання відповідності; технічна містить посилання на стандарти. Наприклад, Директива 88/378/ЕЕС щодо безпеки іграшок містить посилання на дев’ять європейських стандартів EN.

2. Стандарти є добровільними.

Стандарт (відповідно до Угоди про ТБТ) [1] — це документ, затверджений компетентним органом, що містить правила, інструкції та характеристики

товарів, пов'язаних з ними процесів, методів виробництва для загального та багаторазового використання. Він також може включати вимоги до термінології, позначок, пакування, маркування, етикетування товару, процесу, способу виробництва.

Стандарти дають змогу забезпечити якість на всіх стадіях життєвого циклу товару: проектування та розроблення продукції — встановлюється єдина система показників якості залежно від призначення виробів і умов експлуатації тощо; виробництва — забезпечення ритмічності виробництва, додержання технологічної дисципліни, поліпшення роботи з постачальниками сировини, матеріалів, споживачами продукції, скорочуються витрати від браку тощо; збуту та продажу продукції — регламентація вимог, порядку, умов пакування, консервування, транспортування, складування, зберігання і реалізації продукції, що дає змогу зберігати якість продукції на складах, у транспортних і торговельних організаціях; експлуатації продукції — стандарти встановлюють єдині вимоги до обслуговування і ремонту (в тому числі гарантійного) [2, с. 90].

Отже, основні ознаки стандартизації на сучасному етапі розвитку такі: 1) загальне та багаторазове використання, що сприяє економії витрат; 2) об'єктом виступають товари, процеси, методи виробництва; 3) добровільність.

Добровільність не означає відмову від стандартизації, вона інтерпретується як необхідність і навіть зобов'язання виробника чи постачальника добровільно покладати на себе відповідальність за виконання та нерідко перевищення вимог національних стандартів на продукцію, процес чи послугу. Кожен учасник цивілізованого ринку усвідомлює, що без виконання вимог стандартів неможлива не тільки успішна діяльність, а й саме існування організації [3, с. 135]. Забезпечивши вимоги держави щодо безпеки (мінімального рівня якості), виробник добровільно вирішує питання щодо забезпечення підвищеного рівня якості своєї продукції. До цього його примушує не держава, а ринкові умови існування, конкуренція. В умовах науково-технічного прогресу дуже важко швидко переглядати стандарти та вносити в них необхідні корективи, пов'язані з появою нової інформації. Тому, так би мовити, дозволено відступати від стандартів, якщо це не зашкодить загальній безпеці продукції. Обов'язкового характеру вони можуть набувати, якщо це передбачають технічні регламенти чи інші закони щодо безпеки продукції в кожній окремій країні.

3. Впровадження процедур оцінювання відповідності.

Процедура оцінювання відповідності — це будь-яка процедура, що застосовується прямо чи опосередковано з метою визначення виконання відповідних вимог технічних регламентів чи стандартів. Важливими є принципи: 1) пріоритетності міжнародних систем оцінювання відповідності; 2) взаєм-

ного визнання (можливість використання результатів оцінювання будь-якого члена іншими членами). Тому кожна країна має забезпечити: солідність технічної компетенції своїх органів оцінювання відповідності; дотримання відповідними органами оцінювання відповідності інструкцій та рекомендацій, що видані міжнародними органами стандартизації [4, с. 301].

Процедури оцінювання відповідності можуть проводитися центральними і місцевими урядовими та неурядовими органами.

Члени СОТ взяли на себе зобов'язання проводити процедури оцінювання відповідності якомога швидше та здійснювати їх шляхом: 1) вибіркового контролю, випробування та інспектування; 2) оцінювання, перевірки та підтвердження відповідності; 3) реєстрації, акредитації та ухвалення; 4) шляхом поєднання усіх засобів.

Відповідно до Глобального підходу в ЄС оцінювання відповідності для багатьох видів продукції є добровільним. Застосовується модульний підхід. У більшості випадків виробник має право самостійно обирати фазу виробництва (проектування чи безпосередньо виробничий процес), в якій буде проведено оцінювання відповідності, та процедуру (модуль) цього оцінювання. Законодавством передбачено вісім модулів-процедур (А, В, С, D, E, F, G, H). Так, якщо виробник обирає модуль А «внутрішній контроль виробництва», у нього є два варіанти поведінки. По-перше, він самостійно складає технічну документацію на продукцію (відповідність основним вимогам безпеки), зберігає технічну документацію і подає її за першою вимогою в розпорядження державних органів, уживає усіх заходів щодо забезпечення відповідності випущеної продукції технічній документації, письмово складає Декларацію відповідності основним вимогам директив, наносить маркування CE. По-друге, залучає до внутрішнього контролю уповноважений орган сертифікації, що самостійно проводить випробування параметрів продукції, передбачених директивами, під свою відповідальність, ставить свій ідентифікаційний номер та маркування CE [5, с. 455].

Засобами підтвердження відповідності можуть виступати: сертифікати та знаки відповідності, результати тестувань, декларація відповідності, що надається виробником для системи нагляду та контролю, інші засоби, що не суперечать директивам.

Обов'язкова процедура оцінювання відповідності встановлюється тільки для товарів, що можуть завдати шкоди здоров'ю людей чи безпеці довкілля. Наприклад, передбачено спеціальні процедури підтвердження відповідності у директивах Нового підходу для іграшок, будівельних виробів, ліфтів, медичних пристроїв, телекомунікаційного обладнання та ін. Директивою 88/378/ЕС [6], що регулює забезпечення якості та безпеки виробництва іграшок, встановлено, що відповідність іграшок повинна підтверджуватися за модулем-

процедурою В «CE type-examination» на стадії проектування. У статті 10 цієї Директиви передбачено, що для проведення сертифікації виробник подає заявку в орган сертифікації, обраний ним самостійно, надає всю технічну документацію щодо відповідного виробу та зразки продукції в кількості, необхідній цьому органу. Уповноважений орган перевіряє документацію, відповідність зразка документації та вимогам безпеки, встановленим цією самою директивою, у разі необхідності здійснює випробування і контроль, видає сертифікат типу CE (чи відмовляє у виданні), повідомляє про видання сертифіката Комісію, спеціальні органи, держав-членів.

Маркування CE — підтвердження відповідності загальним вимогам директив з урахуванням безпечності для людини та довкілля, означає, що продукція пройшла всі необхідні процедури обов'язкового підтвердження відповідності вимогам директив ЄС. Наявність знака CE на продукції є обов'язковим також для імпортерів продукції в країні ЄС та забезпечує доступ вільного обігу товарів у всіх країнах ЄС, а також Норвегії, Ісландії, Ліхтенштейну. Маркування наноситься безпосередньо на виріб або на супровідні документи, спеціально передбачені директивами. Також обов'язково вказується ідентифікаційний номер органу з сертифікації (якщо відповідність підтверджується третьою стороною), який присвоюється йому при реєстрації [5, с. 452].

4. Визнання стандартів добровільними передбачає встановлення контролю та відповідальності за неякісну продукцію.

Директиви Нового підходу щодо окремих видів продукції («вертикальні») доповнюються «горизонтальними» директивами (містять загальні положення).

Директива 2001/95/ЕС (доповнила Директиву 92/59/ЄЕС) щодо загальної безпеки продукції дає визначення поняттям: безпечна продукція; виробник (безпосередньо виробник, представник виробника (в тому числі імпортер), інші учасники збуту продукції (торгові посередники) — максимально розширено об'єкт контролю державних органів. Метою Директиви є адміністративно-правове регулювання («зверху») якості продукції відповідно до якого:

– встановлюється загальне зобов'язання виробників виводити на ринок тільки безпечну продукцію, а також зобов'язання щодо надання необхідної інформації споживачеві та запобігання потраплянню на ринок небезпечної продукції; повідомлення контролюючим органам про встановлення факту того, що продукція, яку вони поставляють, є небезпечною;

– визначаються повноваження контролюючих органів щодо будь-якої продукції: перевірка продукції, що знаходиться на ринку, право вимагати у зацікавлених осіб всю необхідну інформацію, відбирати зразки продукції для аналізу, а також вилучати з обігу, знищувати небезпечну продукцію з попередженням про це споживачів;

– передбачаються засади функціонування системи швидкого обміну інформацією RAPEX між контролюючими органами країн — членів ЄС щодо будь-якої можливості виведення на ринок небезпечної продукції.

Метою Директиви 85/374/ЕЕС стосовно наближення законів, нормативно-правових актів та положень країн-членів щодо відповідальності за дефектну продукцію [7] є уніфікація цивільно-правового регулювання відповідальності країн-членів за дефектну продукцію («знизу», після спричинення шкоди), а саме: відповідальність несе виробник продукції, а у разі неможливості його встановлення постачальник; потерпілий доводить наявність дефекту, шкоди та причинного зв'язку між ними; виробник може бути звільнений від відповідальності за певних обставин; встановлення процесуальних строків позовної давності (10 років з дати введення продукції в обіг, три роки з дати, коли позивач дізнався або розумно міг дізнатися про шкоду, дефект і найменування виробника) [8, с. 8].

Директива 98/34/ЄС (98/48/ЕС) [9] визначає, що держави — члени ЄС повинні повідомляти Комісію та інших держав — членів ЄС про розроблення проєктів технічних правил і стандартів (виконання вимоги СОТ щодо створення інформаційних центрів та забезпечення швидкого поширення інформації у сфері технічного регулювання) [5, с. 449]. Узагалі-то, всі акти Ради ЄС, а також інформація про гармонізовані стандарти, акредитовані центри оприлюднюються в офіційних виданнях. Усі країни-члени можуть отримувати необхідні нормативні акти та стандарти через свої інформаційно-консультативні центри. Також у рамках цієї директиви створено єдину інформаційну систему TRIS (Technical Regulation Information System), база даних якої містить нормативні акти, статті, судову практику, статистичні дані і розміщується на спеціальному вебсайті, де кожен може отримати будь-яку загальнодоступну інформацію у сфері технічного регулювання ЄС.

На національному рівні країн відповідні положення директив вводяться спеціальним законодавством. Так, відповідальність продавця за продаж неякісного товару значно посилено в Німеччині. Закон про відповідальність за використання недоброякісної продукції (подібна регламентація в законі про заподіяння шкоди унаслідок використання лікарських засобів) встановлює деліктну відповідальність, що наділяє потерпілого низкою переваг: за шкоду немайнового характеру виплачується грошова компенсація, збільшується строк позовної давності, розширюється коло осіб, що мають право заявляти вимоги. Крім того, покупець має право обирати зменшення ціни, розірвання договору, усуненням недоліку чи поставку нової продукції [10, с. 39–50].

5. Чітко розмежовується діяльність органів у сфері якості [11, с. 22]: стандартизації, сертифікації, випробувань, акредитації та інспекційного ринкового нагляду.

Стандартизація здійснюється на міжнародному, європейському та національному рівнях країн. Міжнародну стандартизацію проводять: Міжнародна організація зі стандартизації (ISO), Міжнародна електротехнічна комісія (IEC) [12, с. 9]. Деякі міжнародні організації також беруть участь у стандартизації: Світова організація охорони здоров'я ООН, Продовольча та сільськогосподарська організація ООН, Європейська економічна комісія ООН, Комісія «Кодекс Аліментаріус», Міжнародний телекомунікаційний союз (ITU), Міжнародна організація законодавчої метрології (OIML). На європейському рівні діють: Європейський комітет стандартизації (CEN), Європейський комітет електротехнічної стандартизації (CENELEC), Європейська асоціація вільної торгівлі, а також спеціальні органи стандартизації в окремих галузях промисловості (наприклад, Європейський інститут телекомунікаційної стандартизації, ETSI). У межах ЄС можуть однаково застосовуватися міжнародні, регіональні, національні стандарти, але порядок їх затвердження і запровадження залежить від інституцій, що їх запроваджують.

На національному рівні країн спостерігається наявність:

– одного спеціально уповноваженого координуючого органу у сфері стандартизації, підтвердження відповідності та управління якістю. Відповідний орган може бути як державною (Японія (Японський комітет промислових стандартів (JISC) підпорядковується Міністерству економіки, торгівлі та промисловості), так і громадською організацією (Велика Британія (Британський інститут стандартів, незалежна організація (BSI), Франція (Громадська організація зі стандартизації (AFNOR), Німеччина (Німецький інститут стандартів (DIN)). В останньому випадку відповідний орган тісно співпрацює з державою на підставі угод та домовленостей, є представником та активним учасником діяльності міжнародних організацій, структура збігається з основними напрямками діяльності;

– декількох подібних органів. У США питаннями стандартизації займаються як державні, так і недержавні органи у певних сферах діяльності (Національний інститут стандартизації (ANSI), громадська організація); Національний інститут стандартів та технологій, підрозділ Департаменту торгівлі (NIST); Американське товариство контролю якості, громадська організація, що спеціалізується на навчанні у сфері якості (ASQ).

У сучасній Великій Британії, як відмічає О. Р. Кібенко, широкого поширення набули інструменти недержавного регулювання, одним із яких є діяльність неурядових організацій [13, с. 74]. Так, *сертифікацію та проведення випробувань*, крім спеціально уповноваженого координуючого органу у сфері стандартизації, підтвердження відповідності та управління якістю, здійснює велика кількість організацій як місцевого, так і регіонального значення, різних форм власності. Перелік таких органів оприлюднюється Комісією ЄС в «Офі-

ційному листі Європейського співтовариства». Нині таких органів налічується понад 200, але найкрупнішими з них є: BSI Product Services, Lloyd's Register LTD, Bureau Veritas UK LTD та ін. Подібна ситуація склалася і в інших країнах ЄС. Кожен з органів спеціалізується на підтвердженні відповідності у певній сфері. Так, BSI Product Services підтверджує відповідність вісімнадцяти директивам за різними модулями (ліфти, морське обладнання, машини та механізми тощо). У дозволі на здійснення процедур чітко вказуються директива, вид продукції та модулі. Тож, якщо стандартизацію здійснює один спеціально уповноважений орган, то у сфері підтвердження відповідності стандартам спостерігається конкуренція різноманітних організацій.

Одночасно з формуванням, розширенням міжнародних, регіональних, національних систем сертифікації створюються *незалежні органи акредитації*, основною метою діяльності яких є оцінювання компетентності випробувальних лабораторій та органів сертифікації. Кожна економічно розвинена країна має свої національні системи акредитації, кількість яких постійно зростає (у США налічується близько 100 систем акредитації, а в багатьох країнах Європи їх десятки) [2, с. 395]. Функціонує також Європейська кооперація з акредитації (ЄА) — асоціація національних європейських органів з акредитації, які забезпечують акредитацію всієї діяльності з оцінювання відповідності як у добровільній, так і в регульованій сфері. ЄА було сформовано 1997 р. шляхом поступового злиття існуючих з 1976 р. європейських асоціацій з акредитації. Організаційна структура ЄА складається з Дорадчої Ради (до складу якої входять всі категорії зацікавлених сторін), Генеральної Асамблеї, Виконавчого Комітету, п'яти комітетів та постійно функціонуючого Секретаріату. На сьогодні в ЄА входять 35 повноправних членів. Це органи з акредитації країн-членів або кандидатів до приєднання до ЄС.

Інспекційний ринковий нагляд та контроль за ринком здійснюють національні органи влади, які не повинні перешкоджати вільному обігу на ринку товарів з маркуванням CE. Як стверджує міжнародний експерт з технічного регулювання С. Іоакімідіс, сьогодні ринковий нагляд в Європі — це система державних органів, що діє «на зразок радянського КДБ», володіє потужними системами збирання інформації та тісно взаємодіє з митними органами [14]. Для швидкого обміну інформацією підтримується тісне співробітництво між національними та загальноєвропейськими контролюючими органами країн-членів, а також створено системи збирання інформації про випадки спричинення шкоди. Найбільш популярною є RAPEX, що функціонує на підставі звітів, які надаються спеціальними відділами медичних закладів, службами професійного страхування та спеціалізованими інститутами. У сфері безпеки харчування діють: ANIMO (комп'ютеризована система, що зв'язує ветеринарні органи, в яких було видано санітарний сертифікат або супровідний документ на тварин

та товари тваринного походження), SHIFT (операції ветеринарного імпорту), CIS (централізація доступу до митної інформації для більш ефективного переслідування і розслідування порушень митного та сільськогосподарського законодавства). Отже, інформація стає доступною для споживачів усіх країн, а просування небезпечної продукції на ринку повинно бути вчасно зупинено. Цікаво, що значний масив інформації про недоброякісну продукцію надходить до контролюючих органів і від самих виробників, які вважають за необхідне доповісти про виробника, що своїми діями порушує закони конкуренції. У разі виявлення недоброякісної продукції контролюючі органи можуть накладати значні за розміром штрафи, знімати з обігу продукцію чи припиняти діяльність підприємства. Крім виробників продукції, ринковому нагляду підлягають і органи оцінювання відповідності, що несуть сувору відповідальність за продукцію, на якій розміщують знак відповідності.

У Великій Британії нагляд за ринком (РН) здійснюють інспекції при місцевих органах самоврядування та загальнодержавні органи, які виконують функції РН. Так, функції РН за побутовою технікою здійснюють відповідні місцеві інспекції, а за продукцією, що підпадає під Директиву на машини 98/37/ЄС — Комісія зі здоров'я та безпеки, яка перевіряє також умови праці на підприємствах та в офісах [15, с. 65]. Але все ж більшість країн мають систему ринкового нагляду подібну до французької, де ринковий нагляд здійснюють спільно [16]: Міністерство економіки, фінансів та промисловості (товари широкого вжитку, захист споживача), Міністерство землеробства, продуктів харчування, рибного промислу та сільського господарства (харчові продукти, ветеринарні препарати, захист тварин, охорона здоров'я), Міністерство охорони здоров'я та соціального захисту (лікарські засоби для людей, медичне обладнання, косметика), Міністерство зайнятості, праці та соціальної єдності (машинне устаткування та обладнання персонального захисту), Міністерство навколишнього середовища та сталого розвитку (навколишнє середовище та хімічні препарати).

Висновки. Нині у правовому регулюванні якості держава робить акцент: 1) на забезпеченні безпеки продукції для споживачів та довкілля (на національному та міжнародному рівнях), бо забезпечення всіх показників якості, як було раніше, заважатиме міжнародній торгівлі; 2) на нагляді за безпекою продукції на стадії, коли товар уже перебуває на ринку, надаючи виробникам певну свободу на стадії виробництва, що сприяє впровадженню інновацій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Угода про технічні бар'єри в торгівлі від 15.04.1994 р.: Угода // COT [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=981_008

2. Шаповал М. І. Менеджмент якості : підручник / М. І. Шаповал. — К. : Знання, 2007. — 471 с.
 3. Маслова А. В. Правовые аспекты деятельности по обеспечению качества и безопасности продукции : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / А. В. Маслова. — М., 2005. — 215 с.
 4. Осика С. Г. Світова організація торгівлі : підручник / С. Г. Осика, В. Т. Пятницький. — К. : КІС, 2005. — 514 с.
 5. Саранча Г. А. Метрологія, стандартизація, відповідність, акредитація та управління якістю : підручник / Г. А. Саранча. — К. : ЦНЛ, 2006. — 672 с.
 6. Council Directive 88/378 EEC of 3 May 1988 concerning the safety toys. // Europe. Gateway to European Union [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/legislation/directives/table1.htm>
 7. Council Directive 85/374/EEC of 25 July 1985 on the approximation of the laws, regulations and administrative provisions of the Member States concerning liability for defective products [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://eurlex.europa.eu/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31985L0374&model=guichett
 8. Луценко Д. Контроль за безпекою продукції: досвід ЄС для України / Д. Луценко // Парламент. — 2001. — № 6. — С. 7–10.
 9. Council Directive 98/34/EC (98/48/EC) of the Parliament and of the Council of 22 June 1998 laying down a procedure for the provision of information in the field of technical standards and regulations [Електронний ресурс]. // Official Journal. — 1998. — L 204. — Режим доступу: http://ec.europa.eu/enterprise/tris/index_en.htm
 10. Лысенко О. Л. Гражданское право Германии в XX веке: реформирование обязательственного права / О. Л. Лысенко // Вестн. Моск. ун-та. Сер. 11. Право. — 2006. — № 6. — С. 37–50.
 11. Джинчарадзе А. Правовое регулирование безопасности и качества товаров и услуг — важнейшая государственная задача / А. Джинчарадзе // Хоз-во и право. — 2000. — № 2. — С. 20–26.
 12. Чувпило О. О. Регулювання стандартизації за правом ЄС / О. О. Чувпило // Економіка та право. — 2004. — № 1. — С. 9–12.
 13. Кібенко О. Р. Європейське корпоративне право на етапі фундаментальної реформи: перспективи використання європейського досвіду у правовому полі України / О. Р. Кібенко. — Х. : Страйк, 2005. — 432 с. (Серія «Юридичний радник»).
- Іоакімідіс Стефанос. Система технічного регулювання у країнах ЄС — досвід для України [Електронний ресурс]: інформаційні матеріали про рефор-

му технічного регулювання в Україні / Проект Міжнародної фінансової корпорації IFC / Стефанос Іоакімідіс. — К. : IFC, 2009. — 1 електронний опт. Диск (CD-ROM): кольор.; 12 см. — (Інформаційні матеріали про реформу технічного регулювання в Україні, 2009). — Систем. вимоги: Pentium-266; 32 Мб RAM; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. — Назва з титул. екрану.

14. Муха А. Європейський досвід у сфері ринкового нагляду / А. Муха // Стандартизація, сертифікація, якість. — 2007. — № 4. — С. 65–67.

15. Система ринкового нагляду Франції / Зелена книга / Взаємодія // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.dssu.gov.ua/control/uk/publish/category/main?cat_id=89223 (Державний комітет технічного регулювання та споживчої політики).

ОСОБЕННОСТИ ПРАВОВОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ КАЧЕСТВА ПРОДУКЦИИ В ЕВРОПЕЙСКОМ СОЮЗЕ И РАМКАХ ВСЕМИРНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ ТОРГОВЛИ

Кузьмина М. Н.

Исследованы основные тенденции обеспечения качества в рамках ЕС и ВТО, что в дальнейшем может стать полезным при определении путей реформирования системы обеспечения качества и законодательства в этой сфере в Украине с целью гармонизации с международными стандартами.

Ключевые слова: качество продукции, обеспечение качества продукции в Европейском Союзе.

SPECIALTIES OF THE LAW GUARANTEE OF THE PRODUCTS QUALITY AT THE EUROPEAN UNION AND WORLD TRADING ORGANIZATION

Kuzmina M. N.

The article is devoted of the allot of main specialties of the law guarantee of the products quality at the EU and WTO. The research of this problem have to help of the reforms a law guarantee's system of the products quality in Ukraine according to international standards.

Key words: the products quality, the law guarantee of the products quality at the European Union.